

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

Adviseurs voor **gezonde**
en **energieneutrale** gebouwen

www.merosch.nl

Warmtepomp voor (w)elke oplossing?

Van idealistische oriëntatie naar realistische aanpak.

Ronald Schilt

Inhoud

- Voorstellen
- Warmtepomp in breder perspectief
- Valkuilen en uitdagingen
- Voorbeeldproject

Missie:

Het moet en kan beter!

Medewerkers

Ronald Schilt
Directeur

Bart Advokaat
Adviseur-projectleider

Jelle van der Knijff
Adviseur in opleiding

Bart van Oosten
Technisch specialist

Margreet de With
Administratie

Robbert van Rijswijk
Adviseur-projectleider

Arnoud Matser
Adviseur-projectleider

Niels Aantjes
Junior adviseur

Esther Wagenveld
Communicatie- en
bureaumedewerker

Peter Stam
Adviseur in opleiding

Menno Schokker
Adviseur in opleiding

Ray van Seeters
Technisch specialist

Bas den Boer
Energiecontroller &
specialist meet- en
regeltechniek

Linard Pronk
Adviseur in opleiding

Margriet Vlot
Adviseur in opleiding

Prachtige projecten

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

Circulair Hofstad Houten

Energieneutrale IKC Zeven Zeeën

Merwedekanaalzone Utrecht

Renovatie VO Comenius Lyceum

Kwakernaak Groot Ammers

Energieneutrale school Kapelle

Energieneutraal RijswijkBuiten

Circulair Buiksloterham A'dam

Renovatie gymzaal 1955

Warmtepomp in breder perspectief

Nieuwbouw geen gas

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

10 redenen:

1. Veiligheid (ongevallen)
2. Veiligheid (Groningen)
3. Klimaatverandering (CO₂- uitstoot)
4. Energetisch inefficiënt (warmtepomp efficiënter)
5. Energetisch inefficiënt (toekomst = lokale opslag/uitwisseling)
6. Onvoldoende groen gas (max. 10 % huidig verbruik)
7. Gas is volatiel en wordt duurder (Midden-Oosten/Rusland)
8. Financieel onrendabel (levensduurkosten)
9. Financieel onrendabel (dubbele infra onnodig)
10. Betrouwbare en betaalbare alternatieven

RijswijkBuiten

Nieuwbouw is makkie!!

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

Van NOM-wonen naar NOM-leven

Opties energietransitie

Gasnet

- Hybride ketel/WP
- 80% reductie gas
- Groen gas

Warmtenet

- Bij hoge dichtheid
- Duurzaam?
- Voldoende snel?

'All-electric' net

- Flexibel
- Meerdere opwekkers mogelijk
- Duurzaam

Opties energietransitie

Gasnet

- Lage de ketel/
- Product
- C

Warmtenet

- Bij hoge dichtheid
- Duurzaam?
- Voldoende snel?

'All-electric' net

- Flexibel
- Meerdere opwekkers mogelijk
- Duurzaam

Opties energietransitie

Gasnet

- Nieuwe ketel/boiler
- Productiviteit
- Kosten

Warmtenet

- Energie dicht
- Kosten
- Vrijheid

'All-electric' net

- Flexibel
- Meerdere opwekkers mogelijk
- Duurzaam

Warmtepompen kunnen het verschil gaan maken.

Enige reflectie...

(lucht WP, bodem WP en hybride)

Valkuilen en uitdagingen

Luchtwarmtepomp:

- geluidsproductie buitenunit
- esthetische inpassing
- pieken op elektranet

Valkuilen en uitdagingen

bodem warmtepomp:

- water/glycol
- zwaar overtrokken W&R

Valkuilen en uitdagingen

hybride warmtepomp/ **HR++ ketel:**

- gevalideerde meetgegevens
- nog steeds voornamelijk gas
- geen nieuwbouw, geen subsidie

Valkuilen en uitdagingen

1. Gebrek aan kennis in de sector.
2. Genoeg leveranciers (H&R), nauwelijks participanten.
3. Product nog te duur.
4. All-electric transitie warmtepomp.
5. Keuzevrijheid en decentrale warmtepompen gaan het worden.

Een idee..... de transitie WP

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

Energiezuiniger dan ketel, optimaler dan huidige WP oplossing

Programma van eisen:

- Moet aansluiten op bestaande infra in woning.
- Geen/kleine impact in woning.
- Investering < € 5.000,-.
- Totale rendement > COP 3,5
- Geen grotere aansluiting dan 3x25 amp.
- Geluid =< ketel

Bijvoorbeeld:

Kleine lucht WP, in pandig, met elektrische naverwarming, op plek van CV met losse boiler met optie

Kortom:

Warmtepompen zijn de juiste weg maar de weg is nog lang.

Energie, competitie & fun

Oude situatie

Doelen

- Inspirerende huisvesting.
- Comfortabele en gezonde werkplekken.
(WELL: minimaal Gold)
- Er iets moois en geliefd van maken.
- Een 'Living Lab' voor circulaire renovatie.
- Duurzaam
(GPR > 9, energieneutraal en gasloos).

Energieconcept (stap 1: isoleren)

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

- Spouwmuurisolatie (EPS korrels).
- Binnenmuurisolatie gevel en dak (glaswol).
- Vloer (PIR platen).
- Nieuwe kunststof kozijnen met HR+++ glas.
- Kierdicht.
- Inpakken koude bruggen.
- Investeringskosten € 80.000,-

Energieconcept (stap 2: efficiënt inzetten)

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

- Laagtemperatuur wand/vloer verwarming. € 20.000,-
- Ledverlichting met daglichtafhankelijke regeling en aanwezigheidsdetectie. € 17.500,-
- Warmteterugwinning ventilatielucht. € 7.500,-
- A+++ label apparatuur.

Energieconcept (stap 3: duurzaam opwekken)

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

- Warmtepomp (14 kW) met gesloten bronnen (€ 25.000,-).
- PV-panelen (€ 25.000,-).
- Elektrische laadpalen voor auto's.

Resultaat:
*Comfortabel en
energieleverend pand!*

Merosch
vormgeven aan duurzaamheid

Bedankt voor uw aandacht

[@Merosch](https://twitter.com/Merosch)
[@Merosch_Llab](https://twitter.com/Merosch_Llab)

www.linkedin.com/company/merosch

merosch.nl | merosch.nl/living-lab